

Srpska Republika Bosna i Hercegovina
 MINISTARSTVO ZA UNUTRASNJE POSLOVE
 CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI BANJA LUKA
 Stanica javne bezbjednosti
 T E S L I C

Dana, 03.07.1992. godine

SLUŽBENA ZABILJEŠKA

Sačinjena dana 03.07.1992. godine u prostorijama Stanice javne bezbjednosti Teslić u vezi događaja koji su se tokom juna 1992. godine odvijali na području Teslića kee i SJB Teslić.

Ujulu 1991. godine, poslije višestranačkih izbora, smijenjen sam sa dužnosti Komandira Stanice milicije u Stanici javne bezbjednosti Teslić na kojim poslovima sam radio prethodne 4 godine. Nakon dva mjeseca bez rasporeda dobio sam rješenje Načelnika odjeljenja za suzbijanje kriminaliteta u SJB Teslić. Kada je 6.4.1992. godine opština Teslić pristupila regiji Krajina dotadašnji Komandor Stanice milicije Mehmedović Sabahudin nije potpisao lojalnost Srpskoj Republici te je kao takav raskinuo radni odnos tako da je Stanica ostala bez komandora. Pošto je tokom aprila i većim dijelom maja bila dilema da li će se radnici koji nisu potpisali lojalnost vraćati na posao mjesto Komandira nije popunjavano a tek je krajem maja u Banja luku dostavljen prijedlog da se između ostalih postavljenja ja Markočević Predrag postavim na mjesto Komandora Stanice. Zbog problema u personalnim evidencijama koje su ostale u Sarajevu idr. ja do danas 3.7.1992. godine nisam dobio rješenje o postavljenju ali je dogovoreno na nivou SO Teslić i SJB Teslić da do postavljenja obavljam te poslove mađa za to nemam nikakvog dokumenta. Identična situacija je i sa Djukić Marinkom koji je pod istim okolnostima obavljao poslove Načelnika odjeljenja za suzbijanja kriminaliteta u SJB Teslić. Pošto je i Zamjenik komandira u SM Teslić (koji je inače Hrvat) odbio da potpiše lojalnost a isto je učinio i Pomoćnik komandira (Musliman) Stanica milicije je od 4 rukovodna radnika ostala samo sa jednim pomoćnikom Srpske nacionalnosti. U takvim okolnosti rad u SM zbog nedostatka rukovodstva odvijao se dosta teško a ja bez rješenja dosta sam stidljivo prilazio tim poslovima jer nisam bio zvanično ni postavljen.

Početkom juna 1992. godine (da li je bio 1 ili 2 ne mogu se sjetiti) u SJB Teslić došao je nakakav oficir Srpske vojske koji se predstavio kao Šljivić i rekao da će sa njim sutradan, a po prethodnom dogovoru sa rukovodstvom opštine Teslić doći iz Doboja ekipa koja će u Tesliću napraviti red ali treba da se on prethodno sa nama dogovori oko zatvora jer navodno se to mora prvo obezbijediti. Razgovor je vodjen u kancelariji načelnika Kuzmanovića a ne mogu se sjetiti da li je još ko prisustvovao istom. Šljivić je insistirao da pogledamo prostoriju za zadržavanje što smo i učinili svi zajedno zajedno sa dežurnim milicionarom. Pregledajući prostoriju Šljivić je rekao da je dobra ali dasklonimo dušeke sa ležajeva jer je suviše komotna i da u nju može stati stotinjak lica a da će on za ostatak vidjeti.

Radi potpunije preglednosti situacije navodim da mi je moj radni Kolega Djukić Marinko u proteklom periodu pričao kako su u Doboju određene grupe i "Crvene beretke" surovo uspostavljale srpsku vlast te

da je bilo dosta mrtvih a ko im se od gradjana ili organa vlasti usprotivio da je bio likvidiran. Kada nam je ovo Sljivić saopštio sa Djukićem sam dogovarao da obavijestimo Predsjednika opštine o tome kako se ovo ne bi kod nas desilo a kasnije mi je Djukić rekao da je upoznao Predsjednika. Sljivić je još rekao da će oni lica samo privremeno držati kod nas u zatvoru dok ne riješe širi prostor jer im je navodno zatvor u Pribiniću malen.

Dana 3.6.1992. godine u jutarnjim satima moj Načelnik Kuzmanović otišao je na sjednicu Kriznog štaba i to ranije nego obično a kasnije, negdje oko 09 časova pozvali su i mene u kancelariju Predsjednika SO. Na ulazu u SO pored redovnog obezbjeđenja milicije stajala su dva momka u uniformama i sa crvenim beretkama na glavi. Pitali su me gdje ću a kada sam im rekao da sam pozvan radio stanicom su to provjerili i pustili me unutra. Kod sekretarice predsjednika bio je drugi pripadnik crvenih beretki koji mi je drsko naredio da sa ramena košulje pokidam oznake samostalnog inspektora milicije i da to više ne smijem nositi jer mi je to po njegovim riječima dala stara vlast i da to ubuduće trebam zaslužiti. Kada sam ušao u kancelariju tu sam zatekao komplet rukovodstvo do oko desetak ljudi da još lica koja sva nisam poznavao. Jedan pripadnik crvenih beretki šetao je po kancelariji gore-dole i glasno vikao da je kapiten Petričević sada svima komandant i da njega svi moramo slušati a ko nebude imaće posla sa njim (crvenom beretkom). Pitao je "jel jasno" našto smo svi u horu odgovorili "Jasno". Nakon toga tražio je komandanta odbrane grada Ristić Momčila i kada je on ušao u kancelariju crvena beretka ga je nekoliko puta ošamarila i udario u stomak govoreći mu da mora poštovati vojnu policiju i naredjenja. Poslije ovakvih šokantnih scena na koje niko od prisutnih nije smio reagovati samo smo vikali "Jasno" rekli su da idu u Stanicu javne bezbjednosti. Uspio sam par minuta prije njih doći u Stanicu i tom prilikom sam vidio da je jedan broj milicionara (oko stotinu) bio pred stanicom jer je bilo jutarnje postrojavanje i čekali su nas da izdamo naredjenja sta tog dana da rade. Kada su crvene beretke došle pred SJB glasno su se derali na miliciju vičući da oni nisu nikakva milicija i natjerali su ih da se postroje u dvije vrste. Zatim je naredjeno da u roku od 15 sekundi poskidaju remnike sa pušaka i da ih pobacaju te da regulator paljbe drže na "Rafal" i metak u cijevi. Traženo je da neko preda raport kapetanu Petričeviću jer je on sada svima komandant i svi moramo njega slušati. Ovo postrojavanje trajalo je desetak minuta i tom prilikom nam je saopšteno da ubuduće moramo biti pravi Srbi i slušati naredbe a na sve što je beretka rekao mi smo morali u horu vikati "Jasno". U opštoj gužvi nisam predao raport Petričeviću a dok nam je držao govor sa strane od njega stajali su: Predsjednik opštine, Sekretar SNO, moj načelnik i drugi opštinski funkcioneri. Tokom ovoga postrojavanja naišao je naš tehničar Glancer Damir (vjerovatno sa pauze) i vidio sam kada ge je beretka legitimisao išamarao, svezao lisicama i poslao u prostoriju za zadržavanje. Na moje kasnije ubjedjivanje da je on Jevrej a ne Hrvat pušten je, ali nakon par sati. Tom prilikom još je dobio šamara naš referent za oružje Suvajac Duško koji se također vraćao sa pauze, a referent za lične karte Celarević Jadranka odgurana je. Kasnije kada su oni otišli čuo sam da su na ulici ispred SJB istukli Stjepanović Dragu, jer je pio pivo, zatim bivšeg komandira Mehmedović Sabahudina i još neka lica tako da je u gradu nastala prava pometnja. Poslije smotre ispred SJB otišli su u Stab TO gdje se ponovio gotovo isti scenario.

Iza ovoga u SJB sam vidio Milana Savića radnika CSB Doboja, Čulibrk Dobrivoja ranijeg radnika Državne bezbjednosti iz Doboja i još neka lica čiji identitet neznam ali sam kasnije saznao da se zovu: Piko, Raka i Bato. Pored njih da li istog dana ili kasnije iz Doboja su došli radnici CSB Doboja: Gojković Nenad, Vulić Mladen, Vukman Vaso i Gagović koje u kasnijem tekstu neću pominjati jer smtram da su oni korektno i zakonito obavljali svoj posao i u vezi toga nisam uočavao bilo kakve propuste. Gojković je radio uglavnom samnom oko milicije a ostali u krim. službi. Na prvom sastanku kod Načelnika SJB Kuzmanovića Savić se predstavio kao Zamjenik načelnika centra bezbjednosti iz Doboja a Čulibrk kao zamjenik Načelnika službe nacionalne bezbjednosti iz doboja a ostala lica koja su bile sa njima su kao iz Nacionalne bezbjednosti.

Taj dan pripadnici vojne policije na čelu sa izvjesnim Šljukom vršili su privođenja lica sa područja Teslića i dovodili ih u našu prostoriju za zadržavanje a povremeno su tražili nekog od milicionara (uglavnom ko se zatekao pred stanicom) da pokažu gdje je kuća. Do predveče nismo ni znali da se vrši privođenje lica jer ~~na~~ nas nekakvo rukovodstvo SJB niko za to nije ni pitao niti konsultovao. Tek je meni i načelniku naveče neko rekao da je zatvor gotovo pun i da u njemu ima tridesetak lica. Diskretno sam se interesovao ko su uhapšeni i od milicionara sam saznao da se radi uglavnom o uglednijim teslićanima Hrvatske i Muslimanske nacionalnosti. Gotovo cio taj dan i Predsjednik SO bio je zajedno sa nama jer je i on dobivao nekakve zadatke od dobojlija bilo od vojske bilo od radnika nacionalne bezbjednosti. To veče padala je kiša i negdje oko 21 čas nalazili smo se u kancelariji Načelnika i kada sam slučajno otišao u kancelariju preko puta kod kolege inspektora Trifunovića (koja gleda na dvorište) začuo sam očajničke jauke i priznao da glas načeg bivšeg inspektora Zukanović Muje. Poslije Muje tučeni su još braća Resulović i bivši pomoćnik komandira Kopic Mehmed (inače moj vjenčani kum). Prešao sam u kancelariju Načelnika i u prisustvu Predsjednika SO, načelnika Kuzmanovića i šefa krim. službe Djukića rekao da bi bilo dobro da odemo do Komandanta Petričevića i da ga zamolimo za korektan odnos prema uhapšenim licima. Dogovorili smo se da ja i Predsjednik potražimo Petričevića što smo i učinili. Na komandnom mjestu na Djuliću nismo našli Petričevića ali smo našli poručnika Jocića i kada smo mu rekli što nam treba Petričević rekao nam je da bi nam bilo dobro da čuvamo svoje glave. Shvatio sam da ne bi bilo dobro da tražimo Petričevića jer bi nas dvojica mogli imati problema pa smo se nas dvojice konsultovali i vratili se u SJB Teslić. Kada smo došli još smo međusobno razgovarali i negdje oko 00 časova pošli smo kući. Kada smo izašli van Djukić je rekao a šta ako se vrati vojna policija pa vivi da nismo u SJB, našto smo se mi vratiti u sjb a u istom trenutku došla su trojica pripadnika vojne policije pitajući gdje je načelnik. Kada sam rekao da je u kancelariji rekli su "Lijepo, lijepo neka i on radi". Predsjednika opštine su sreli na hodniku i prigovorili ~~mi~~ zašto ne nosi uniformu. Čuo sam kada su na ulazu u dežuranu pitali nekoga od miliciobara gdje stanuje Isić Fadil. Pošto sam bio na stepeništu i čuo to sišao sam dole i rekao im da je Isić trenutno u Bolnici u Tesliću i da je imao težak infarkt te da nije izvodljivo da ga diraju. Rekli su da on sigurno folira našto sam rekao da mi je sigurno poznato da je teško bolestan. Naovo su odgovorili da će vidjeti sa ljekarom i otišli su.

To veće (što mogu potvrditi lica koja su tučena) tukla ih je vojna policija. Sutradan ujutro došao je neko iz vojne policije i donio spisak od 34 lica i G. Rankovića koja navodno imaju oružje. Pretpostavljam da su Isić Fadila odveli u Pribinić u zatvor te da im je on dao te podatke a da su ga ujutro isprebijanog vratili najvjerojatnije u našu prostoriju za zadržavanje jer sam kasnije čuo da je bio tu.

Spisak po kojem su ova lica provodjena kasnije sam našao i Dežurnoj službi na stolu pa sam ga sačuvarao bojeći se da posledice za to nepadnu na SJB, te sam ga dao operativnim radnicima CSB Banja Luka. Pretpostavljam da ga je sačinila vojna bezbjednost iz Teslića, jer mogu biti siguran da ga niko iz SJB nije sačinio. To navodim iz razloga što mi je poznato da je kopija tog spiska nadjena u džepu potporučnika Dujkovića koji je o tom periodu bio zarobljen od zelenih beretki i oni su taj spisak dopunjen vratili nama tražeći sva ta lica za razmjenu.

Radnici Nacionalne bezbjednosti radili su samostalno bez bilo kakve konsultacije sa rukovodstvom SJB ili opštine. Formiran je ratni štab na koji je svako jutro u 08 išao Načelnik. Na štabu su određivani zadatci za SJB što nam je načelnik prenosio poslije sastanka i mi smo to odradivali. Radilo se uglavnom po selima na čišćenju terena a na terenu miliciju smo vodili Gojković i ja. Sve bitnije što je urađeno radjeno je na osnovu naredjenja štaba, čiji je predsjednik bio Predsjednik opštine.

Udaranja i maltretiranja privedenih lica postala su svakodnevna a lica su dobojlije dovodile bez ikakvog reda i dokumenata. Samo je neko od njih doveo lice isprebijao ga i zatvorio ne govoreći ni zašto je dovedeno. Isto tako, kada sam dolazio na terena, gdje sam provodio dosta vremena, vidio sam da se dobojlije vozaju u novim vozilima a od nekih građana i milicije čuo sam da pretresaju sve kuće te da navodno oduzimaju gragocjenosti. Isto tako pošlo se po gradu pričati da neki od njih siluju ali bez konkretnih dokaza i imena.

Dana 8.6.1992. godine od strane zelenih beretki u Gornjem Rankoviću napadnuta je vojna patrola, kojoj je prišla u pomoć patrola milicije te su svi zajedno blokirani. Paznavši za to Gojković i ja otišli smo sa oko loo milicionara prema Rankoviću da ova lica oslobodimo a pošto nije imala trenutno ljudi na raspolaganju vojska nam je dala tenk sa posadom i "Broving" sa posadom. Sa potpukovnikom Gojković je dogovorio sadejstvo vojnih jedinica sa svih strana kako bi se lakše oslobodili drugovi. Iako je obećano sadejstvo nije ga bilo, već su u operacijama učestvovala veoma male snage od strane vojske (izviđači i vojna policija). Bilo je naredjeno od konande da svi krenemo na selo i vezom smo uvjeravani da tako ide, međjutim kada smo sišli u potok i kada se približavao mrak svatili smo da sadejstva nema i morali smo se povući. U ovom operacijama poginuo nam je jedan milicionar a dva su ranjena a ranjen je također i Bato iz Doboja koji je došao nešto kasnije. Povlačili smo se kombijima milicije tako da su svi koji su učestvovali u operacijama dovezeni pred SJB (milicija, vojna policija i izviđači). Došao sam među zadnjim pred SJB jer sam čekao da se svi milicionari povuku, kada smo došli pred SJB bio je uveliko mrak.

Ispred zgrade SJB bilo je od 100 do 200 ljudi (milicija, vojna policija i izvidjači) i svi su živo komentarisali događaje u Rankoviću, psujući i vičući zbog ranjavanja i pogibije kolega te što su se morali povući. Otišao sam zajedno sa ostalim kolegama u kancelariju Načelnika da se dogovorimo šta na planu Rankovića da radimo narednog dana. U kancelariji smo se zadržali oko sata ogorčeni zbog toga što se desilo a posebno zbog toga što potpukovnik nije poslao dovoljno vojske koliko je obećao. U kancelariji je bio načelnik Kuzmanović, Djukić Marinko, komandiri stanica Nikolić Radislav i Spasojević Živko a otkud je došao i Savić Milan koga smo mi kao Zamjenika načelnika upoznali sa novonastalom situacijom i on je obećao da ćemo kasnije otići u vojnu komandu da to vidimo. U međjuvremenu u kancelariju je došao neko od milicionara i rekao da je Piko, saznajući da mu je druga Baro teže ranjen u nogu uzeo ključ od prostorije za zadržavanje, otključao prostoriju te iz nje istjerao uhapšene, počeo ih tući nekakvim sikirištem te natjerao jedan broj prisutnih milicionara i vojnika da ih tuku. Po izjavi ovog milicionara moguće je da ima i mrtvih. Kada su ih pomatili pobacali su ih nazad u prostoriju za zadržavanje, a po navodima milicionara radilo se o klasičnom linču. Pitali smo ko je udarao našto je on odgovorio "Svi". Pitali smo Savića šta sada da radimo našto se on nasmijao rekavši da to nije ništa šta je bilo ranije u Doboju i da će toga biti još i još je dodao "šta ste se prepali". Predočio sam mu da su najvjerojatnije izvršena ubistva i da bi po zakonu trebalo da obavijestimo istražnog sudiju da se vrši uvidjaj a pošto je milicionar rekao da ima i povrijeđenih da se ostali upute ljekaru. U ovome su me podržali i ostali ali je Savić rekao da to nije problem i da o tome ne treba ništa pričati već treba ubijene sahraniti tajno. Sa nevjericom smo se zглеđali ne snalazeći se u nastaloj situaciji. Iskreno rečeno nismo smjeli izaći van da vidimo šta se dogodilo pa je neko predložio da Nikolić i Spasojević izađu van i vide šta je u stvari bilo, jer nismo mogli vjerovati da je to istina. U međjuvremenu ~~šao~~ je Savić izašao iz kancelarije i ostali smo Načelnik, Djukić i ja, zaštićeni gledajući jedan u drugog ne znajući šta dalje da radimo. U Načelnikovu kancelariju je tada ušao Piko sa uperenim Heklerom vičući ko to hoće uvidjaj. Rekao sam mu da je tako po zakonu našto je odgovorio "Nemoj da i tebe ranim" (vjerojatno pod impresijom ranjavanja Bate). Ostali smo sva trojica nijemi nakon čega je Piko autoritativnim glasom rekao da ako ko čuje za ovo da će nas pobiti zajedno sa ženama i djecom, te da mu je dosta kako mi mazima balije i ustaše, te da ubijene sahranimo. Tada je Piko izašao van lupnuvši vratima a mene je uhvatio strah jer su mi žena i djeca kod kuće u Tesliću a nisam znao gdje Piko ode. Kada su se nakon izvjesnog vremena vratili Nikolić i Spasojević neko od njih je rekao da ima oko 8 mrtvih i pretučenik a moguće je da još neko pogledne. Na pitanje ko je udarao odgovorili su da ne znaju jer su se svi razbježali. Kako smo to pričali ponovo je ušao Savić i opet smo ga pitali šta dalje da radimo. Odgovorio je povišenim tonom da nadjemo nekog od milicionara sa odgovorajućim vozilom i da tajno tokom noći sahrani lica. Nikolić je na Savićeve riječi otišao da potraži nekog od milicionara i kasnije je došao Tomo Kuka i ušao u Načelnikovu kancelariju. Savić mu je rekao da treba leševe pokupiti i negdje tajno sahraniti te mu je dao još neka objašnjenja oko toga kako će to uraditi. Poslije ovoga otišli smo kućama.

Sutradan je započela operacija Ranković i tom prilikom sam 3 dana bio na položaju i nije mi poznato šta se dešavalo u SJB. Dosta vremena samnom bio je i Načelnik SJB, a prilikom našeg jednog rijetkog

dolaska u SJB neko od dežurnih milicionara rekao ~~mi~~ je Načelniku i meni da su još dva pretučena lica podlegla. Znajući šta je bilo nekidan rekao sam da se leševi prenesu u mrtvačnicu u Dom zdravlja i o tome smo Načelnik i ja upoznali Savića. I ovaj put se smiješio rekavši da nije to problem. Kada smo mu saopštili da smo rekli da se leševi prevezu u mrtvačnicu rekao je da je u redu, te da se porodice obavijeste da su pronađeni u Rankoviću u toku ratnih operacija. ~~XXXXXX~~ Prenijeli Nikoliću da prenese obavještenja porodicama da su im srednici u ^{smo} mrtvačnici te da se za obavještenja jave kasnije. Poslije ovoga ponovo smo otišli na liniju sukoba a kasnije sam saznao da su radnici Komunalnog preduzeća ove leševe greškom sahranili sa još nekim leševima koji su pronađeni u Stenjaku i Rankoviću a nisu identifikovani, tako da porodice nisu našle leševe. Imajući u vidu da smo rekli da se leševi prevezu u mrtvačnicu namjeravali smo ovaj put da se stvar uradi zakonito ali imajući u vidu šta je Savić rekao tako nije uradjeno.

Znajući da u prostoriji za zadržavanje ima dosta povrijedjenih lica u svakodnevnim kontaktima Saviću smo govorili da ih prevezemo ljekaru našto je on odgovarao da će oni to srediti sa vojskom. Načelnik SJB mi je pričao da je na Ratnom štabu postavljao pitanje šta će sa ovim povrijedjenim licima našto mu je Petričević odgovorio da će ih poslati u prvu borbenu liniju i staviti im pušku u ruke kada se bude radila Slatina. Sjećam se da mu je Načelnik, po njegovim riječima, rekao da ti ljudi nisu u stanju da stoje na nogama a kamoli da drže pušku. P što su narednog dana i higijenski uslovi u prostoriji za zadržavanje postali nemogući (smrdilo je iz prostorije), u kontaktima sa Savićem govoreno mu je da ima problem sa ovim ljudima i kako da se riješi. Uz nonšalantan smijeh Savić je rekao da će to riješiti sa vojskom i da će lica biti prebačena na Manjaču u logor i eventualno biti razmjenjena. O tome je pričao par puta sa Petričevićem i Šljivićem, jer su povremeno navraćali kod Načelnika u kancelariju i oni su govorili da će to biti u redu i da se ne sikiramo.

Tokom jednog razgovora kod Načelnika Savić je rekao da će naveče oko 23 časa doći vojska po lica iz prostorije za zadržavanje. Upitan od nekog od prisutnih gdje će s njima rekao je da će na Manjaču na nekakvu generalnu razmjenu. To je saopšteno i dežurnom milicionaru (mislim Petroviću) da znaju da će vojska preuzeti lica radi transporta. Kasnije sam saznao da su u navedeno vrijeme lica preuzeta i odvežena.

Vidjevši da stvari idu pogrešnim kolosijekom (poslije linča ispred zgrade SJB) ja sam krijući se od radnika CSB iz Doboja pokušao sa Načelnikom CSB Doboja ugovoriti sastanak, ali ga nikako nisam mogao naći u kancelariji pošto je cijelo vrijeme boravio na komandnom mjestu jer su upravo tada počele operacije za oslobodjenje posavine. To isto je pokušavao i moj Načelnik pa je čak išao i u Banja Luku pokušavši da pronađe Načelnika Stojana Župljanina ali u tome nije uspio jer je Načelnik bio odsutan. Pošto je iz Banja Luke javljeno da treba ići po oružje ja sam iskoristio priliku da odem po oružje (samnom je išao i Djukić Siniša) te sam tom prilikom nakon 5 sati čekanja uspio veoma kratko kontaktirati sa Načelnikom Stojanom Župljaninom. Pošto Načelnik nije bio sam samo sam mu u prolazu rekao telegvafski šta je u Tesliću uz napomenu da ima i žrtava, našto je Načelnik rekao da je rat i da toga ima i na drugim mjestima. Rekao sam da ima žrtava među zatvorenicima našto mi je dat isti odgovor. Dalje smo razgovarali o nekim nebitnim temama jer nismo bili sami.

Nakon 5-6 dana besuspješnih pokušaja uspio sam stupiti u kontakt sa Bjelošević Andrijom, Načelnikom CSB Doboj, te pošto sa njim nisam smio razgovarati telefonom, zbog prisluškivanja, ugovorio sam sa njim sastanak i otišao sam u Doboj. U Razgovoru sa njim između ostalog rekao sam mu kakvi se problemi dešavaju u Tesliću s tim da tada nisam imao potpunih saznanja o pljačkanju i silovanjima, već sam mu rekao da se to pogovaraš. Načelnik je rekao da će o svemu vidjeti sa Savićem Milanom i preduzeti dalje mjere. Tada nisam znao da sudbinu lica koja je uveče odvela vojska pa sam Načelniku rekao da su odvedena u logor.

Sutradan ujutro ispred zgrade SJB sreo me je Piko i pitao me da li ja znam ko ga je oteračao kod Andrije Bjeloševića našto sam rekao da neznam našto me je Piko pitao da nije Predsjednik opštine. Odgovorio sam mu da ne vjerujem a on je tada rekao "Jebem li mu mater srediću ja njega". Dalje je rekao da on nikoga ne siluje i da ima pičke koliko hoće te da mu za to nije problem.

O svemu što se dešavalo u SJB Teslić i gradu u svakodnevnim kontaktima Načelnik, Kuzmanović, Djukić Marinko i ja upoznavali smo i Predsjednika opštine. Sjećam se da sam mu je istina šapatom u kancelariji u kojoj radim rekao da ima mrtvih ljudi i da su pobijeni linčom našto je Predsjednik rekao "Bože mili zar je to moguće" i zabezeknuto me gledao, ništa dalje ne govoreći. Tada je neko ušao u kancelariju pa smo razgovor prekinuli. Još u par kontakta sa Predsjednikom iznošeno mu je stanje ali je on kao i mi bio uplašen i rekao je da ne može ništa preduzeti samo se čudio.

Što se tiče kadra u SJB Teslić probleme koji su se dešavali gledali smo sa strahom bojeći se da bilo šta preduzmemo. Za ilustraciju navodim samo primjer da je Piko pred kolegom Djukićem rekao da mu je dosta "Onog šijedog" i da mu ide na kurac, misleći na mene, isto je pred milicionarima govorio i za Načelnika Kuzmanovića i Djukić Marinku. Ako je neko od nas insistirao da se neko lice pusti galamio je govoreći da bez njega niko ne može puštati lica jer su to sve ustaše. U vezi toga je u dva navrata ozbiljno prigovorio i priprijetio Djukić Marinku. Sjećam se jednom prilikom da sam ga, kada je bio u društvu sa Čulibrk Doborvojem, zamolio da odemo do Banje Vrućice i da dio lica koja su zatočena na tenis igralištu pustimo jer ih ima bolesnih. On i Čulibrk pristali smo na to i zajedno smo otišli na Banju odakle su puštena 4 čovjeka koji su bili bolesni. Cijeneci da je Piko dobre volje predložio sam da odemo u Štab FO gdje je bio zatvor te da pustimo Džjmović Anto našto je također pristao. Kada je vidio Antu rekao je da nemože jer je Anto ustaša iz Dervente. U dogovoru sa Načelnikom i Djukićem uspjeli smo pustiti u kućni pritvor desetak lica sa područja grada koja su pokupljena od vojne policije a za koja znamo da ništa nismo krivi. Samoinicijativno sam bez ičijeg znanja iz zatvora izveo Kojić Mehmeda, inače mog vjenčanog kuma i odvezao ga kući u Bariće rekavši mu da se sakrije u kući i da ne izlazi nigdje van.

Pogovaralo se da je bilo pljačke i silovanja ali meni lično takvi slučajevi nisu poznati pošto sam zajedno sa Gojkovićem svaki dan bio na terenu gdje smo obavljali čišćenja terena.

U zadnju nedelju dve dana pred pad dobojske grupe tražili smo Načelnik i ja da kontaktiramo sa Andrijom Bjelošević pošto se ništa nije promjenilo nabolje. Otišli smo naveče u 18 časova na sastanak u Doboj gdje ni-

smo zatekli Andriju Bjeloševića jer je navodno morao hitno na komandno mjesto već su bili Šavić i Čulibrk (zamjenik Načelnika Centra i Zamjenik načelnika Nacionalne bezbjednosti Centra). U razgovoru ponovo smo ukazali na probleme (koji su im obojici bili dobro poznati jer su veći dio boravili u Tesliću a povremeno odlazili u Doboju) a još smo pomenuli i prigovor građana što je mobilisan Djurić Stojan koji je radio sa Čulibrkom koji ga je i mobilisao za nacionalnu bezbjednost. Obećali su da će Djurića povući u Doboju. Razgovor nije bio uspješan jer nije bilo Andrije Bjeloševića pa smo se neobavljena posla vratili kući.

Sutradan mi je Djukić Marinko pričao da mu se Djurić Stojan žalio na mene kako sam ga ja i Načelnik Kuzmanović Otrčao u Doboju. (Pretpostavljam da mu je to rekao Čulibrk).

Veče pred napad vojske na grad Načelnik, ja i ostali saradnici nalazili smo se u SJB zajedno sa dobojlijama koji su tražili Predsjednika da ga uhapse navodno da za njega imaju dokaze da je umiješan u neke kriminalne radnje (šverc brašnom za muslimane, preprodaja oružja, pronevjera nekakvih novaca koje je dobio od Jugovića iz Njemačke za opštinu idr). Nešto kasnije Perišić se Načelniku Kuzmanoviću javio telefonom što mi je Načelnik rekao ali mi nismo rekli dobojlijama gdje je govoreći da je vjerovatno u Banja Luci. Uveče su na poziv Čulibrka došle crvene beretke da pojačaju obezbjedjenje. Ujutro oko 06 časova (Načelnik i ja smo spavali u zgradi SJB jer nismo smjeli ići van) jer je prijećeno da ćemo navodno biti likvidirani. Takvu priču su nam saopštile dobojlije a navodno je Perišić neka lica nagovarao da nas likvidiraju) kada se začula pucnjava probudio sam Načelnika i otišli smo na punkt Barići govoreći miliciji da ne puca. Od poručnika Jocića uzeo sam UKT i javio centru veze SJB da se miliciji prenese obavještenje da ne puca. Ovo naglašavam zbog toga što je neko, vjerovatno svjesno, plasirao priču po gradu da smo Načelnik i ja naredili miliciji da puca, što nije istina jer niko od milicije nije pucao.

Pisajući ovu zabilješku vjerovatno sam zbog brzine i prisutnog psihičkog opterećenja zbog proteklih događaja, propustio neke detalje ali sam spreman to naknadno napisati a u koliko neko od gospode iz CSB Banja Luke bude smatrao za potrebno neke stvari mogu i detaljnije objasniti.

Smatram da je strah za vlastitu egzistenciju, koja je nesumnjivo bila ugrožena svim radnicima SJB pa i meni a i šire van Stanice, bio osnovni razlog zašto smo poslušno bez pogovora izvršavali naredjenja ljudi iz Doboja. Isto su činili i ostali predstavnici vlasti u drugim organima i u Srpskoj vojsci. Niko nije smogao snage da se tome suprostavi pa ni ja mađa sam pokušavao na fah način razgovarati sa dobojlijama te ih korigovati u nekim aktivnostima. Kada kada je ovo prošlo jednostavno je postavljati pitanja kako ste mogli dozvoliti ovo ili ono. Sve je to ranije u vrijeme prisustva grupe iz Doboja bilo drugačije i mnogo opasnije. Da bi se stekao uvid u cjelokupnu situaciju bilo bi dobro saslušati i Predsjednike opštine, Predsjednika izvršnog odbora, Sekretara za NO i druge nosioce funkcija kojima je direktno prijećeno ubistvima njih i članova porodice pa će slika o cjelokupnoj situaciji biti daleko objektivnija.

OVLAŠĆENO SLUŽBENO LIČE,
Markočević Predrag

Markočević Predrag